

tisztek és közlegények hozták, akik a véres tettek színhelyeiről tértek haza, és szemtanúi voltak a mészárlásoknak. Ennek ellenére sem állapítható meg teljes bizonyossággal, vajon a magyar vezetésnek volt-e tudomása augusztus végén arról, hogy a valóságban mibe torkollott a kitelepítettek sorsa; nem tudni, hogy ezeknek a vezetőknek voltak-e értesüléseik a magyarországi zsidók legyilkolásáról, és ha tudtak is róla, tehettek volna-e bármit, hogy a vérengzést megakadályozzák.

A délvidéki vérengzés

Hadművelet a partizánok ellen. Még el sem űlt a vihar, amelyet a Kamenyec-Podolszkijban rendezett vérfürdő kavart, máris új botrány, újabb tömegmészárlás híre rázta meg a nemzetet. Ezúttal arról a hadműveletről volt szó, amellyel a magyar kézbe került jugoszláv területet, a Délvidéket kívánták megtisztítani a minden korábbinál tevékenyebben működő partizánoktól.

A jugoszláv ellenállás a megszállók ellen szinte rögtön az 1941. áprilisi vereség után megkezdődött, de igazi lendületet csak akkor kapott, amikor 1941. június 22-én a németek megtámadták a Szovjetuniót. Az ország északi részében, a németek megszállta Bánátban csetnik gerillák működtek igen aktívan. Jobbára németektől zsákmányolt fegyverekkel felszerelve a német fennhatóság alá került bánáti területet használták támaszpontul, és onnét törtek be a magyar kézben lévő Bácskába. Főleg az ún. Sajkás vidékén, a Duna és a Tisza összefolyása által képzett háromszögben követték el rajtaütéseiket.

Tömegmészárlás a Sajkás vidékén. Olyan híreszteléseket lehetett hallani, hogy a partizánokat ezeknek a rajtaütéseknek az elkövetésére a németek bujtogatták, így akarván megakadályozni, hogy a magyarok és a szerbek között „túlontúl baráti” szálak szövődjenek, vagy rávenni a magyarokat Szerbia megszállására.⁵⁷ Más vélemények szerint azért kezdtek hadműveleteket a magyarok a partizánok ellen, hogy a Bánát németek által elfoglalt, de egykor Magyarországhoz tartozott részét ismét visszaszerezzék.⁵⁸ A partizánok egyre merészebb vállalkozásokba fogtak, s a magyar hatóságok úgy határoztak, hogy „kifüstölik odúikat”. 1942. január 3-án és 4-én a csendőrség helyi alakulatai Zsablya községben és környékén házról házra haladva razziáztak, és közben hét csendőr megsebesült. A csendőrök parancsnoka, Fóty Ferenc örnagy nem tudott úrrá lenni a helyzeten, és ezért érintkezésbe lépett Újvidék főispánjával, dr. Fernbach Péterrel, és segítséget kért tőle. Ez utóbbi Keresztes-Fischer belügyminiszterhez fordult engedélyért, hogy erősítést küldhessen Fótynak. A mi-